

Bijlage C - Participatieplan

Participatieplan dijkverbetering (Lange) Stammerdijk

Datum
27 november 2023

Inleiding

Uit toetsing is gebleken dat een groot deel van de Stammerdijk niet voldoet aan de hoogtenorm. Waternet bereidt in opdracht van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) de verbeteropgave voor.

Contactpersoon

Ons kenmerk
23.021350

Projectnummer
01.0373/004

De Stammerdijk bestaat uit twee dijktrajecten: Stammerdijk-Noord (A136) en Stammerdijk-Zuid (A137). Bij de toetsing en de nadere scopebepaling van deze dijk is gebleken dat een groot deel van de dijk niet hoog genoeg ligt om de waterveiligheid in de achterliggende polders te garanderen.

Doel participatieplan

In dit participatieplan staat hoe we belanghebbenden zoals bewoners, ondernemers en (overheids)organisaties informeren en betrekken bij de dijkverbetering, en hoe we de diverse belangen op elkaar willen afstemmen. Het participatieplan geeft richting aan de regierol van het waterschap om participatie actief vorm te geven.

Hiervoor werken we met de participatieladder. Die bestaat uit 5 treden. Hoe hoger de trede, hoe meer invloed de omgeving heeft. Het is belangrijk om vooraf duidelijk te zijn over welke trede in de participatieladder (op welk onderdeel) van toepassing is. Daarmee voorkom je teleurstelling en een mislukt participatietraject.

Dit participatieplan heeft voor dijkverbetering (Lange) Stammerdijk als uitgangspunt trede 2. Raadplegen.

1. Informeren	De participant wordt op de hoogte gehouden, maar heeft geen inbreng in het project.
2. Raadplegen	De participant wordt gezien als een gesprekspartner voor het ontwikkelen van het dijkverbeteringsplan. Tijdens contactmomenten worden de wensen en belangen van de participant opgehaald.
3. Adviseren	Indien er specifieke kennis nodig is voor een bepaald onderwerp wordt een participant benaderd om mee te denken met het project.
4. Coproduceren	De participant werkt samen met het projectteam aan het project.
5. Meebeslissen	De participant beslist mee in het project.

Figuur 1: 5 treden participatieladder

Bron: <https://managementmodellensite.nl/participatieladder/#.YMh9kvkzY2w>

Participatie leidt niet altijd tot een resultaat naar tevredenheid van alle betrokkenen, daarmee is participatie geen garantie voor draagvlak. In veel gevallen is het waardevol voor het planproces.

Met dit participatieplan wordt, vooruitlopend op de Omgevingswet, invulling gegeven aan de wettelijke verplichting op het moment dat deze nieuwe wet van kracht is. Waterschappen stellen beleid op waarin deelname van de belanghebbenden wordt beschreven. Vooruitlopend op de Omgevingswet heeft AGV, bij het vaststellen van het nieuwe waterbeheerprogramma (2022-2027 Samen werken aan een toekomstbestendig watersysteem), een verordening participatie vastgesteld. De verordening beschrijft hoe de deelname van belanghebbenden is geregeld en geeft inzage in het besluitvormingsproces.

Dijkverbetering (Lange) Stammerdijk

De waterkering ligt aan de oostzijde van de Gaasp en de Weespertrekvaart, tussen het Amsterdam-Rijnkanaal in Driemond en de Muiderstraatweg in Diemen. Het totale traject heeft een lengte van 4686 meter en beschermt de Aetsveldsepolder-West tegen water uit de Weespertrekvaart en de Gaasp.

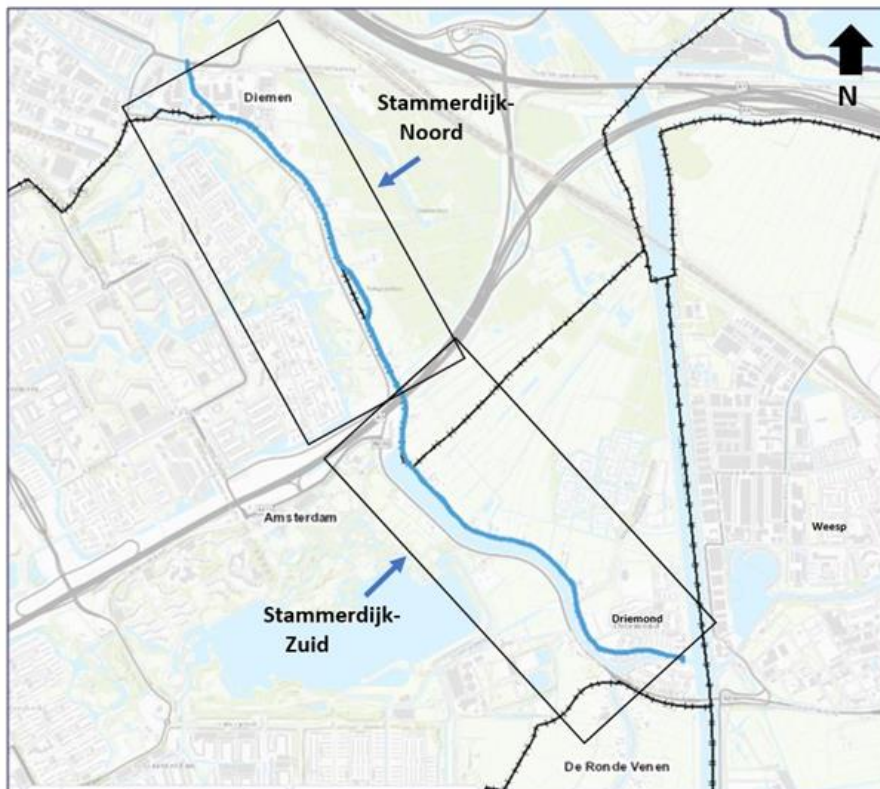
Datum
27 november 2023

Ons kenmerk
23.021350

Pagina
2 van 7

De waterkering ligt in twee gemeenten.

1. Het noordelijke deel ligt in Diemen: Stammerdijk-Noord.
2. Het zuidelijke deel ligt in Amsterdam / Driemond en valt onder de gemeente Amsterdam: Lange Stammerdijk.

Figuur 2: projectgebied (Lange) Stammerdijk

Aan de noordzijde van de Stammerdijk ligt een bedrijventerrein. Hier zijn meerdere bedrijven gevestigd, maar ook woningen. In Driemond loopt de dijk dwars door de kern van het dorp. Tussen Driemond en Diemen loopt de dijk langs de Gaasp/Weespertrekvaart. Aan de dijk zitten woningen, agrariërs en bedrijven. De (Lange) Stammerdijk kent een grote geschiedenis. Meerdere bewoners zijn de tweede of derde generatie die aan deze dijk wonen.

De dijk toekomstbestendig maken, heeft impact op de omgeving. Door zo vroeg mogelijk in het dijkverbeteringsproces in contact te treden met alle betrokkenen, verwacht AGV goed in kaart te brengen wat de uiteenlopende en soms ook (onderling) schurende belangen en wensen zijn. Dit participatieplan maakt inzichtelijk hoe het participatieproces vorm zal krijgen, waarbij het primaire belang van het waterschap - het garanderen van de waterveiligheid in het gebied - voorop blijft staan.

Datum
27 november 2023

Ons kenmerk
23.021350

Pagina
3 van 7

Bestuurlijke ambitie

Samenwerken met de omgeving; samenwerken, democratiseren en participeren

Waterschap AGV gaat als verbindende overheid actief op zoek naar 'koppelkansen' om verschillende maatschappelijke vraagstukken integraal aan te pakken, gaat brede samenwerking aan en levert gebiedsgericht maatwerk. Er wordt gekeken hoe van een nadeel, een voordeel te maken. Als democratisch waterschap betrekken we de omgeving, met een echt open houding, bij het vraagstuk en niet pas bij de oplossing.

Stakeholders

Voor dijkverbetering (Lange) Stammerdijk zijn de belangrijkste stakeholders: bewoners, ondernemers, agrariërs/pachters, belangengroeperingen, overheidsinstanties, Staatsbosbeheer en nutsbedrijven.

Bewoners

Aan de dijk staan woningen. Sommige zijn al meer dan 100 jaar oud. Hoe dicht de woning op de dijk staat, verschilt. Dit betekent dat de dijkverbetering voor de ene bewoner meer impact heeft dan een ander.

Ondernemers en bedrijven

Bedrijventerrein Diemen kent verschillende bedrijven. Naast verkoop van tuinmaterialen zit hier ook een recycling bedrijf, een verhuisbedrijf en een loods voor reparatie boten / botenopslag. Verder op de dijk zit boerderij Landlust. Een woon- en leefomgeving voor mensen met een beperking. Ook zijn er drie garages en horecagelegenheid.

Agrariërs/pachters

Binnen het binnen het projectgebied zijn er een aantal boerderijen en percelen met schaapjes.

Belangengroeperingen

Twee belangrijke groeperingen voor dit project zijn:

1. Dorpsraad Driemond – deze groep kent het dorp Driemond goed en komt op voor de belangen van de bewoners.
2. Fietsersbond Amsterdam – deze vereniging komt op voor de belangen van fietsers en hun veiligheid. Fietsersbond Amsterdam is een afdeling van de landelijke fietsersbond.

Overheidsinstanties

Het dijktraject ligt in twee gemeenten: Diemen en de gemeente Amsterdam/Driemond. De dijk loopt onder de A9 door. Om die reden is ook Rijkswaterstaat een belanghebbende voor dit project.

Staatsbosbeheer

De (Lange) Stammerdijk ligt tussen de Gaasp/Weesptertrekvaart en het Diemberbos in. Het Diemberbos is eigendom van Staatsbosbeheer en biedt recreanten de mogelijkheid om van het groen te genieten. Met de fiets of lopend. Verschillende uitgangswegen komen uit op de (Lange) Stammerdijk.

Nutsbedrijven

In de dijk liggen kabels en leidingen. Via een klic-melding zijn alle kabels- en leidingbeheerders in kaart gebracht en worden zij meegenomen met het project.

Datum
27 november 2023

Ons kenmerk
23.021350

Pagina
4 van 7

Omgevingsmanager

De primaire taak van de omgevingsmanager is het op elkaar afstemmen van de belangen van de projectomgeving (interne organisatie, medeoverheden, bedrijven, bewoners, maatschappelijke organisaties, etc.). De omgevingsmanager vormt hiermee de schakel met de omgeving. Via de omgevingsmanager wordt het projectteam op de hoogte gebracht van de verschillende belangen die spelen in de omgeving. In overleg met de omgeving wordt gezocht naar begrip voor de verschillende belangen en een gezamenlijke oplossing.

Naast de dijkverbetering spelen meer projecten in deze omgeving, namelijk groot onderhoud aan het brug- en sluiscomplex in Driemond en is er een rioleringsopgave. Om alle projecten in deze omgeving zo goed mogelijk te coördineren, is ervoor gekozen om voor deze drie projecten dezelfde omgevingsmanager in te zetten. Dit zorgt ervoor dat de omgevingsmanager de omgeving goed kent en de omgeving één contactpersoon heeft. Daarnaast houdt de omgevingsmanager de plannings, raakvlakken en koppelkansen nauw in de gaten.

Participatieproces

We betrekken de omgeving vanaf het begin bij de dijkverbetering. Bij de start van de planvorming onderzoeken we welke partijen een belang of raakvlak hebben met de dijk. Deze stakeholders (belanghebbenden als bewoners, ondernemers en (overheids)organisaties) betrekken we actief en op transparante wijze. We voeren gesprekken met (vertegenwoordigers van) uiteenlopende stakeholders om een inventarisatie te maken, en om van hen aandachtspunten te krijgen voor de inhoud en afweging van geselecteerde dijkverbeteringsalternatieven.

Hiermee start een gesprek over de mogelijkheden om ambities samen te laten lopen en wat die betekenen voor de vervolgfases van het dijkverbeteringsproces. Het wordt duidelijk of belangen zullen botsen en wat dat betekent voor de verdere uitwerking van de dijkverbetering.

We informeren bewoners en andere belanghebbenden regelmatig via informatiebrieven en een projectpagina www.agv.nl/stammerdijk.

Direct aanwonenden kunnen hun wensen en belangen kenbaar maken tijdens (keukentafel- of tuin)gesprekken en informatiebijeenkomsten.

Door het participatieproces krijgen externe stakeholders inzicht in het besluitvormingsproces en de formele mogelijkheid van inspraak bij botsende belangen. Door deze aanpak is het waterschap vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet voorbereid op de bij invoering geldende verplichting tot participatie.

Issuemanagement en stakeholderanalyse

Wensen, belangen en externe ambities worden tijdens het participatieproces opgehaald. Ze worden gebruikt als input voor een nadere analyse op het wel of niet ontstaan van 'projectissues' (wat zou mogelijk tot een probleem kunnen leiden?). Dit geeft een goed beeld waar mogelijk het dijkverbeteringsproces moet worden aangepast. Door het gesprek aan te gaan, willen we tegenstrijdige standpunten met een stakeholder tijdig signaleren om eventueel op te kunnen lossen. Vanuit omgevingsmanagement wordt sterk gestuurd op issuemanagement waarmee de kans op behoud van een goede projectrelatie met de stakeholders het grootst is.

Voor het participatieplan is met name van belang om een goede inschatting te maken welke belanghebbenden wanneer en in welke mate in het planvormingsproces betrokken zullen worden.

Datum
27 november 2023

Ons kenmerk
23.021350

Pagina
5 van 7

(Mogelijke) knelpunten of tegenstrijdige belangen

- Wantrouwen richting overheden vanuit de huidige bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden, deels n.a.v. eerdere ervaringen;
- Tuin/steiger eigenaar op/aan de dijk;
- Huidig gebruik van deel percelen die direct aan de dijkverbetering grenzen vergt veel maatwerk;
- Wijziging wegprofiel conform de toekomstige behoefte;
- Onduidelijkheid in de afspraken/beleid/wensen/ambities gemeente;
- Dijkversterking in strijd met de Wet Natuurbescherming en/of KRW.

(Mogelijke) kansen

- Verbeteren natuurwaarden, zoals een bloemrijke dijk, natuurvriendelijke oevers, etc.
- Het herwinnen van het vertrouwen van bewoners, door het voeren van een goed uitgevoerd participatietraject. Belangrijk hierbij is het dijkverbeteringsproject 'klein' te positioneren en de menselijke maat in acht te houden.
- Toevoegen van beleefbaar groen, zodat de buurt de beleving heeft dat er geen ruimte uit hun invloedssfeer wordt afgenomen.
- Verbetering verkeersveiligheid door verbetering van het wegprofiel.

Communicatie

Communicatie is belangrijk en bepaalt in hoeverre de omgeving kan en wil participeren. Door goed te luisteren en helder/transparant te vertellen, is het mogelijk om tot een goede samenwerking met de belanghebbenden te komen. Belangrijke aandachtspunten voor de communicatie bij dijkversterking (Lange) Stammerdijk:

1. De omgevingsmanager luistert naar de betrokkenen, voert een gerichte en transparante dialoog, is oprecht geïnteresseerd, onderzoekt belangen in de omgeving, proactief en neemt deze serieus.
2. De omgevingsmanager brengt de belangen actief en herkenbaar binnen het projectteam in, waardoor een goede afweging gemaakt kan worden tussen de verschillende interne en externe - soms tegengestelde - belangen.
3. De omgevingsmanager probeert eventuele onvrede zo vroeg mogelijk in de verkenning (definitiefase) weg te nemen. Niet in alle gevallen zal dat mogelijk zijn. Naar de stakeholders is de omgevingsmanager daar dan transparant over.
4. De omgevingsmanager houdt een open, uitnodigende, realistische en proactieve houding aan voor koppelkansen. De omgevingsmanager is transparant over het proces, de voortgang en de manier van werken binnen het IPM-team.
5. Na de eerste kennismaking informeert de omgevingsmanager proactief de geïdentificeerde stakeholders hierover. Belangrijke afwegingen en besluiten worden tijdig met de belanghebbenden gecommuniceerd. De wensen van de belanghebbenden worden proactief gevraagd en zoveel mogelijk verwerkt en meegenomen in de besluitvorming. Het is daarbij essentieel om transparant te blijven over de afwegingen die er gemaakt worden.

Feedback op communicatie en participatie

Communicatie en participatie zijn dynamische processen, die voortdurend worden beïnvloed door interne en externe ontwikkelingen. Om te zorgen dat de communicatie- en participatieaanpak op de juiste wijze blijft verlopen, wordt het

proces voortdurend gemonitord en bijgesteld waar nodig. Belanghebbenden worden dan ook uitgenodigd om tussentijds feedback te geven via een online vragenlijst (klanttevredenheidsonderzoek).

Datum
27 november 2023

Wensen uit de omgeving

Om deze wensen te kunnen formuleren, maken we gebruik van een klanteis specificatieproces (KES). Dit betekent dat wensen en kansen bij iedere mijlpaal in het ontwerpproces beoordeeld worden en of deze worden gehonoreerd (of niet) voor het dijkontwerp. Als wensen en kansen worden gehonoreerd, worden deze als 'klanteis' getypeerd.

Ons kenmerk
23.021350

Pagina
6 van 7

Aan belanghebbenden vragen we om zo concreet mogelijk aan te geven waar we rekening mee moeten houden bij de dijkverbetering of tijdens de werkzaamheden. Niet al deze wensen kunnen gehonoreerd worden. Het is cruciaal voor de verstandhouding en het vertrouwen met belanghebbenden om geen valse verwachtingen te scheppen en duidelijk te communiceren wat wel en wat niet mogelijk is.

Beslis- en contactmomenten

Initiatiefase

Het project wordt intern opgestart.

Definitiefase

Fase van aankondiging. Belanghebbenden worden geïnformeerd over de verschillende stappen die we nemen voor de dijkverbetering en wanneer er op locatie metingen en inventarisaties plaatsvinden. De definitiefase is ook het moment waarin de Nota van Uitgangspunten (NvU) wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur. Hierbij wordt ook vastgesteld voor welke locaties binnen het project de dijk opgehoogd kan worden. En of de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden doormiddel van groot onderhoud. Na vaststelling van de NvU worden er voor de overige locaties de verschillende dijkverbeteringsvarianten in kaart gebracht. Het variantenafwegingsproces voor deze locatie wordt voortgezet in de ontwerpfase.

Ontwerpfase

In deze fase wordt een afweging gemaakt welke ontwerpvariant de voorkeur geniet. Bij de afweging wordt een balans gezocht tussen de technische dijkverbeteringsvarianten enerzijds en maatschappelijke waarden, functies en belangen op de dijk anderzijds. Daarnaast worden ook de maatschappelijke kosten meegenomen en wordt het draagvlak gepeild bij de omgeving voor de varianten en het voorkeursalternatief. Het draagvlak voor de varianten wordt opgehaald bij bewoners, perceeleigenaren, gemeenten, provincie en indien van toepassing andere belanghebbenden.

Het mandaat voor deze voorkeursvariant ligt bij het dagelijks bestuur van het waterschap. Het projectteam is hierbij adviserend en geeft daarbij ook aan wat de meningen in de omgeving zijn.

De verantwoording en communicatie van deze voorkeursvariant naar de belanghebbenden is een belangrijke stap. De variantennota wordt niet officieel ter inzage gelegd, maar wordt wel gedeeld op de website.

Als de voorkeursvariant leidt tot de wijziging van een waterstaatwerk zoals deze is vastgelegd in de legger van het waterschap, dan moet er ook een ontwerp-dijkverbeteringsplan opgesteld worden. De variantennota wordt later als bijlage bij het ontwerp-dijkverbeteringsplan ter inzage gelegd.

Na de vaststelling van de voorkeursvariant wordt deze uitgewerkt in het ontwerp-dijkverbeteringsplan en het technisch ontwerp. Het dagelijkse bestuur stelt het ontwerp-dijkverbeteringsplan en het technisch ontwerp vast. Het ontwerp-

dijkverbeteringsplan en het besluitvormingsproces worden aan de belanghebbenden toegelicht. Belanghebbenden worden erop gewezen dat ze hun mening kunnen geven door het indienen van een zienswijze.

Datum
27 november 2023

Waar mogelijk worden zienswijzen verwerkt in het dijkverbeteringsplan. Na de inspraakperiode worden het definitieve dijkverbeteringsplan en ontwerp vastgesteld door het dagelijks bestuur. Tegen dit besluit staat beroep bij de rechtbank open, en eventueel hoger beroep bij de Raad van State.

Ons kenmerk
23.021350

Pagina
7 van 7

Vorbereidingsfase

In de voorbereidingsfase stelt het projectteam van Waternet het bestek voor de realisatie op en wordt een aannemer geselecteerd. We stellen een BLVC-plan (bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatieplan) op. Daarnaast informeren we de omgeving over de geplande werkzaamheden en de te verwachten overlast.

Realisatiefase

We presenteren tijdens deze fase de aannemer die het werk gaat uitvoeren en delen met de omgeving hoe de communicatie en de omgevingsstrategie tijdens de uitvoering gaat lopen.

Nazorg

In deze fase is er gelegenheid om eventuele onvolkomenheden te herstellen die er toch zijn opgetreden. Voor de evaluatie kan een enquête worden afgenomen of een bijeenkomst georganiseerd waarbij er gezamenlijk een evaluatie kan plaatsvinden. Verder biedt deze fase gelegenheid om te evalueren en als organisatie te leren voor toekomstige projecten.